

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/24/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314209793
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6314209793.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci starostlivosti o N. C., nar. XX. XX. XXXX, pozbavenú spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, bytom Domov sociálnych služieb, Pohorelská Maša 57, Pohorelá, zastúpená opatrovníkom B.. B. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. B. XX, M., na podnet Okresného súdu Brezno o ustanovenie kolízneho opatrovníka pre pozbavenú spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, na jej zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/249/2014, na odvolanie ustanovenej opatrovníčky zo dňa 12. 03. 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 2Ps/30/2014-19 zo dňa 11. 02. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku označenom ako II. „Súd ustanovuje N. C., nar. XX. XX. XXXX, pozbavenej spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, kolízneho opatrovníka B. M., súdnu tajomníčku Okresného súdu Banská Bystrica, na zastupovanie pozbavenej v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/249/2014, v právnej veci navrhovateľa Domov sociálnych služieb, Pohorelská Maša 57, Pohorelá, IČO: 00 632 325, proti odporkyni N. C., nar. XX. XX. XXXX, pozbavenej spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, bytom Domov sociálnych služieb, Pohorelská Maša 57, Pohorelá, o zaplatenie sumy 2.797,36 Eur“ zrušuje a v tejto časti mu vec vracia na ďalšie konanie.

V nenapadnutej časti vo výroku označenom ako I. v znení „Súd začína konanie o ustanovenie kolízneho opatrovníka N. C., nar. XX. XX. XXXX, pozbavenej spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, na jej zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/249/2014“ zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

odôvodnenie:

Okresný súd začal konanie o ustanovenie kolízneho opatrovníka N. C., nar. XX. XX. XXXX, pozbavenej spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, na jej zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/249/2014. Súd zároveň ustanovil N. C., nar. XX. XX. XXXX, pozbavenej spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, kolízneho opatrovníka B. M., súdnu tajomníčku Okresného súdu Banská Bystrica, na zastupovanie pozbavenej v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/249/2014, v právnej veci navrhovateľa Domov sociálnych služieb, Pohorelská Maša 57, Pohorelá, IČO: 00 632 325, proti odporkyni N. C., nar. XX. XX. XXXX, pozbavenej spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, bytom Domov sociálnych služieb, Pohorelská Maša 57, Pohorelá, o zaplatenie sumy 2 797,36 €.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Dňa 25.11.2014 bol tunajšiemu súdu Okresným súdom Brezno - občianskoprávne oddelenie ("6C") doručený podnet na ustanovenie kolízneho opatrovníka odporkyni N. C., nar. XX. XX. XXXX, pozbavenej spôsobilosti na právne úkony, na jej zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/249/2014. Z odôvodnenia podnetu vyplýva, že N. C. bola rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. P 114/92 - 27, zo dňa 06.05.1992,

pozbavená spôsobilosti na právne úkony, pričom uznesením Okresného súdu Brezno, č.k. P 498/97 - 62, zo dňa 19.02.1999 jej bola za opatrovníčku ustanovená B. U., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je zároveň zamestnancom navrhovateľa, čím vzniká rozpor záujmov, keďže navrhovateľ sa v prebiehajúcom konaní domáha voči odporkyni zaplataenia dlžnej sumy vo výške 2.797,36 Eur.

Súd v zmysle § 81 O.s.p. na podnet začal konanie z úradnej povinnosti (ex offa).

Z opatrovníckeho spisu pozbavenej vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. P 114/92 - 27, zo dňa 06.05.1992, bola N. C., nar. XX.XX.XXXX, pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu. Za opatrovníka jej bola uznesením Okresného súdu Brezno, č.k. P 498/97 - 62, zo dňa 19.02.1999, ustanovená B. U., nar. XX.XX.XXXX, sociálna pracovníčka Domova sociálnych služieb, Pohorelská Maša 57, Pohorelá.

Z pripojeného návrhu na vydanie platobného rozkazu (č.l. 2 spisu), ktorý bol doručený tunajšiemu súdu dňa 27.10.2014 (pôvodne pod sp. zn. 1Ro/795/2014, v súčasnosti konanie vedené pod sp. zn. 6C/249/2014), vyplýva, že účastníkmi tohto konania sú: na jednej strane navrhovateľ - Domov sociálnych služieb, Pohorelská Maša 57, Pohorelá a na strane druhej odporkyňa - N. C., nar. XX.XX.XXXX, pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Opatrovník pozbavenej B. U., nar. XX.XX.XXXX, je zamestnancom zariadenia, ktoré v predmetnom konaní vystupuje ako navrhovateľ.

V predmetnom konaní sp. zn. 6C/249/2014 nemôže pozbavenú (odporkyňa) zastupovať opatrovník pozbavenej ako jej zákonný zástupca, a to z dôvodu stretu záujmov pozbavenej so záujmami opatrovníka pozbavenej, ktorý je súčasne zamestnancom navrhovateľa - Domova sociálnych služieb, Pohorelská Maša 57, Pohorelá.

Podľa § 26 Občianskeho zákonníka, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

Podľa § 30 Občianskeho zákonníka, ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

Podľa § 29 ods. 6 O.s.p., za opatrovníka súd ustanoví osobu pôsobiacu v rodinnom, pracovnom, kultúrnom, prípadne v inom prostredí, ktorí je účastníkovi blízke. Súd môže za opatrovníka ustanoviť aj obec. Súd nemôže ustanoviť za opatrovníka zamestnanca súdu, ktorý prejednáva vec; to neplatí vo veciach, v ktorých hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 1.000,-- Eur (ďalej len "drobné spory").

Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 6C/249/2014 je zaplataenie sumy 2.797,36 Eur. Z lustrácie v Registri obyvateľov SR (cez PC, č.l. 12 spisu) vyplýva, že N. C., nar. XX.XX.XXXX je slobodná, k trvalému pobytu je prihlásená na adrese M., M. B. XX. Súd nezistil osobu, ktorá by mohla a chcela pozbavenú v predmetnom konaní zastupovať ako jej kolízny opatrovník. Na výzvu súdu Obec Pohorelá dňa 02.02.2015 písomne oznámila, že nesúhlasí s tým, aby bola ustanovená za kolízneho opatrovníka pozbavenej (č.l. 16 spisu).

Vzhľadom na hore uvedené s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd ustanovil pozbavenej osobitného zástupcu, tzv. kolízneho opatrovníka B. M., súdnu tajomníčku Okresného súdu Banská

Bystrica. Úlohou súdom ustanoveného kolízneho opatrovníka bude zastupovať pozbavenú len v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/249/2014, až do jeho právoplatného skončenia“.

Proti uzneseniu podala odvolanie ustanovená opatrovníčka B. M., súdna tajomníčka Okresného súdu Banská Bystrica. Zdôraznila, že nedala súhlas, aby bola ustanovená za kolízneho opatrovníka pozbavenej spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 29 ods. 6 OSP, ak osoba, ktorá sa má ustanoviť za opatrovníka s tým nesúhlasí, nemožno ju ustanoviť za opatrovníka. Taktiež nie sú jej známe osobné, majetkové a zárobkové pomery osoby, ktorú má zastupovať. Majetok pozbavenej spravuje ako zákonná zástupkyňa a zaň zodpovedá opatrovníčka B.. B. U., ktorá podáva opatrovníckemu súdu správu o pozbavenej a o stave jej majetku. Táto povinnosť nie je v kolízii so záujmami jej zamestnávateľa. Skutočnosť, že je zamestnankyňou navrhovateľa neznamena, že vo veci musí byť ustanovený osobitný zástupca. Navyše má právo požiadať o zastupovanie centrum právnej pomoci.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolateľka nesúhlasí s ustanovením za kolízneho opatrovníka pozbavenej spôsobilosti na právne úkony a žiadala uznesenie v napadnutej časti zrušiť.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a v napadnutej časti zrušil uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) OSP.

Ustanovenie § 29 ods. 6 OSP upravuje, koho môže súd vybrať za opatrovníka účastníka. Je v dispozícii súdu vybrať s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu najvhodnejšiu osobu. Je však zároveň potrebné dodať, že súd musí pred ustanovením osoby za opatrovníka účastníka, disponovať jej výslovným súhlasom. To platí aj v prípade ustanovenia obce za opatrovníka účastníka. Ak by žiadna osoba z rodinného, pracovného, kultúrneho či iného prostredia účastníka nesúhlasila s ustanovením za opatrovníka, aplikuje sa § 48 ods. 4 OSP. Podľa súčasnej právnej úpravy môže súd v tzv. drobných sporoch, t. j. v sporoch o zaplatenie sumy do 50 € (pozri § 200ea OSP) ustanoviť za opatrovníka aj zamestnanca súdu, na ktorom sa vec prejednáva. ako konštatoval aj Najvyšší súd SR musí mať pri výbere osoby opatrovníka vždy na zreteli, že táto osoba musí byť objektívne spôsobilá chrániť záujmy účastníka a subjektívne mať snahu postupovať v jeho záujme.

Na rozdiel od opatrovníka ustanoveného podľa § 27 OZ sú oprávnenia opatrovníka podľa § 29 ods. 1 a 2 OSP obmedzené len na procesné úkony, a to len voči súdu. Nie je teda oprávnený na (hmotnoprávne) úkony robené mimo súdneho konania, či voči ostatným účastníkom konania alebo tretím osobám. V žiadnom prípade nie je oprávnený konať za osobu ním zastúpenú v plnom rozsahu podľa § 27 OZ ani podľa § 29 OZ, najmä nie je oprávnený za zastúpeného uzatvárať dohody a zmluvy o nadobúdaní alebo scudzovaní majetku a ani preberať za zastúpeného záväzky. Takto ustanovený zástupca totiž nemá postavenie zákonného zástupcu podľa OSP (pozri rozsudok NS SR z 31. 01. 2011, sp. zn. 5Sžo/92/2010).

Okresný súd pri ustanovení kolízneho opatrovníka si nevyžiadal vopred súhlas opatrovníka, ktorý má byť ustanovený a preto jeho rozhodnutie v napadnutej časti je v rozpore so zákonom.

V nenapadnutej časti krajský súd nepreskúmal uznesenie súdu prvého stupňa a toto zostalo nedotknuté.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.